

BOETHIUS KİMDİR?

”Antik Çağ’ın Son Romalı ve Zindandaki Bilgelik”

M.S. 480 - 524 yılları arasında yaşamış olan **Anicius Manlius Severinus Boethius**, Roma’nın en soylu ailelerinden birine mensuptur. Ostrogot Kralı Büyük Teodorik’in döneminde en yüksek devlet makamlarına ulaşmış, ancak bir ihanet suçlamasıyla hapse atılarak idam edilmiştir. O, Yunan bilgeliğini Latin dünyasına taşıyan devasa bir köprü ve Orta Çağ eğitim sisteminin kurucu babasıdır.

Felsefenin Tesellisi (De Consolatione)

Boethius, idamını beklerken zindanda yazdığı bu eserle felsefe tarihine damga vurmuştur. Kitapta, keder içindeki Boethius’a görkemli bir kadın kılığında görünen ”**Bayan Felsefe**” eşlik eder. Ona, dünyevi başarıların geçiciliğini ve gerçek mutluluğun sadece Tanrı’da ve akılda bulunabileceğini kanıtlar. Bu eser, Orta Çağ boyunca İncil’den sonra en çok okunan kitap olmuştur.

Kader Çarkı (Rota Fortuna)

Boethius, popüler kültürdeki ”Kader Çarkı” kavramının en büyük anlatıcısıdır. Ona göre *Fortuna* (Şans Tanrıçası) kördür ve çarkını sürekli çevirir; en tepedeki kralları aşağı indirirken, en aşağıdakileri yukarı çıkarır. Bilge kişi, çarkın bu döngüsünden etkilenmeyen, içsel huzurunu dışsal olaylara bağlamayan kişidir.

Antik Yunan Mirasını Taşıyan Köprü

En büyük hayali, Platon ve Aristoteles’in tüm eserlerini Latinceye çevirerek bu iki filozofun aslında uyum içinde olduğunu göstermekti. Ömrü buna vefa etmese de, Aristoteles’in mantık eserlerini çevirerek Orta Çağ Skolastik felsefesinin temelini atmıştır. Batı dünyası Aristoteles’i yüzyıllar boyunca Boethius’un tercümeleriyle tanımıştır.

Eğitimin Mimarı: Quadrivium

Boethius, Orta Çağ üniversite eğitiminin temelini oluşturan müfredatın isim babasıdır. Aritmetik, müzik, geometri ve astronomiden oluşan dörtlü bilim yoluna ”**Quadrivium**” adını vermiştir. Ona göre bu bilimler, ruhun maddi dünyadan sıyrılarak saf hakikate ve ilahi düzene ulaşması için geçmesi gereken rasyonel basamaklardır.

Kötülük ve Tanrısal Öngörü

Zindanda sorduğu en zor sorulardan biri şudur: ”Eğer Tanrı varsa, kötülük nereden gelir? Eğer yoksa, iyilik nasıl var olur?” Boethius’a göre kötüler aslında güçsüzdür; çünkü gerçek mutluluğa (en yüksek iyiye) ulaşamazlar. Tanrı’nın zamandan bağımsız her şeyi önceden bilmesi (*providentia*), insanın özgür iradesiyle çelişmez; sadece her şey O’nun ebedi ”şimdi”sinde görünürdür.